

## HARRY MÅNSUS

# ”Det finns en vishet i tillvaron som vi inte får trampa på”

**Harry Månsus** är baptistpastorn som blev ekoteolog och pionjär för en ny syn på andligheten. Gensvaret blev monumentalt och Harry Månsus är sedan länge en ikon för flera generationer sökare, samtidigt som han också har en plats i Svenska kyrkans finrum. Men kritiken mot honom har stundtals varit hård.

TEXT MARIANNE HÜHNE VON SETH FOTO THOMAS HJERTÉN

**H**AN TAR EMOT I ETT TRIVSAMT litet radhus i Barkarby utanför Stockholm. En lågmäld vänlig man som tillsammans med hustrun Lea bjuder på kaffe och wienerbröd en stekhet sommar dag. Det är svårt att föreställa sig honom som en kontroversiell predikant som förändrat livet för så många människor och som ännu vid 78 års ålder lockar många åhörare.

Miljöengagemanget är djupt rotat och i dagens klimatdebatt lyfter Harry Månsus vårt gemensamma ansvar, på samma sätt som han alltid gjort. ”Gud vi har syndat mot livet, jorden vi ärvde och framtida generationer” skrev han i sin första bok ”Shalom jord”, som kom ut för drygt 35 år sedan.

Det var folkversionen *Vägen hem* som blev genombrottet för hans tankar.

– Jag utgick från Bibelns ord om ansvaret för miljö och rättvisa och det blev upptakten till ett brobygge till nya andliga miljöer och alternativa rörelser, minns Harry Månsus.

Det låter enkelt när han förklarar att det han gjorde var

att renodla bibeltexterna som skrevs för 2–3 000 år sedan utan alla de tolkningar som gjorts under årtusendenas gång.

– De säger att det finns en vishet i tillvaron som vi inte får trampa på. Vi ska verka för rättvisa, våra relationer till människor och för att vår planet ska få fortleva i Vintergatan och universum.

Harry Månsus ifrågasätter att dagens livsstil skulle vara den enda tänkbara.

– Om vi tillstår att det finns andra sätt att leva som inte är sämre, då är det inte så svårt att minska köttätande, flygresor eller klädinköp, säger Harry Månsus och tar som utgångspunkt hur relativt begreppet livskvalitet är, beroende av vem som värderar.

**H**ARRY OCH HANS HUSTRU LEVER som de lär men är inga fanatiker. Filosofin är att alla inte kan göra allt, men alla kan bidra. För egen del har familjen rannsakat vilka utsläpp de bidrar till och var det går att minska klimatavtrycket.

– Jag säger inte vad andra människor ska göra för då blir jag som fariséerna på Jesu tid.

Han är fascinerad av Greta Thunberg och säger att hon är besläktad med profeterna. ➤

### HARRY MÅNSUS

**FAMILJ:** Gift med Lea, två vuxna döttrar, barnbarn

**BOR:** I radhus i Barkarby

**BÖCKER:** *Shalom Jord!*

*Vägen hem, Arvet som glöder, Hem i kosmos, Den kosmiska katedralen, Livet har en framtid, Vägen hem och resan vidare, Min resa (själviografi) – samt Guds verkstad är större*

**HJÄRTEFRÅGOR:** *Andlig mångfald, miljö, ekologi, fred och rättvisa*

**HEMSIDA:** [www.mansus.se](http://www.mansus.se)





”  
Den mörkaste dagen  
blev gryningen för en  
ny fas i livet”

Harry Månsus har fått kritik för sin liberala syn på vem som är välkommen i den kristna gemenskapen.

– Hon är en Amos, som sa rakt ut, precis som Greta gör. I Sverige får man inte skuldbelägga, men det gör Greta och hon inte bara skuldbelägger, hon skambelägger också.

Detta säger inte Harry Månsus som kritik, utan med stor respekt. Men hur rimmar entusiasmen för Greta Thunberg med Harrys egen filosofi, att inte skuldbelägga människor, bara diskret vägleda till andra möjligheter?

– Vi har olika roller, konstaterar Harry efter en kort betänketid.

Hans egen livserfarenhet har haft avgörande betydelse för hans hängivenhet till det han kallar Livet, med stort L. Det är kanske Livet självt som är den högre makt vi söker och som många kallar Gud, tänker Harry Månsus.

Han växte upp som finlandssvensk i en baptistfamilj i en liten by i Österbotten i Finland.

– Min släkt tillhörde de första i Österbotten som bröt upp från enhetskyrkan. Jag var den enda killen i byn som hade kontakt med frikyrklighet.

**V**ID 14 ÅRS ÅLDER BLEV HARRY antagen till en predikantskola direkt efter folkskolan. Där var miljön närmast klosterlik och tonårstiden blev mycket annorlunda jämfört med andra ungdomars. Heltidsstudierna under två och ett halvt år var helt inriktade på teologi.

– När jag var arton år började jag läsa teologi på Betelseminariet, i Stockholm, som långt senare kom att uppgå i Teologiska högskolan, berättar Harry Månsus.

Sedan följde sju års teologiska studier i Schweiz innan Harry, som nu hade gift sig med Lea och fått två döttrar, kom hem till Stockholm och en tjänst som lärare vid Betelseminariet.

– När jag skrev *Shalom Jord* 1983 sammanfattade jag vad jag hade undervisat blivande pastorer om i tio år. Den boken förändrade min kyrkliga hemvist. När den kom ut blev min främsta plattform de lutherska kyrkorna i Norden.

Att det blev så berodde enligt Harry på att han stod för en både biblisk och världstillvänd teologi som alla sökte.

Men Harrys förespråkande av en liberal syn på vilka som är välkomna i den kyrkliga gemenskapen blev också kritiserad.

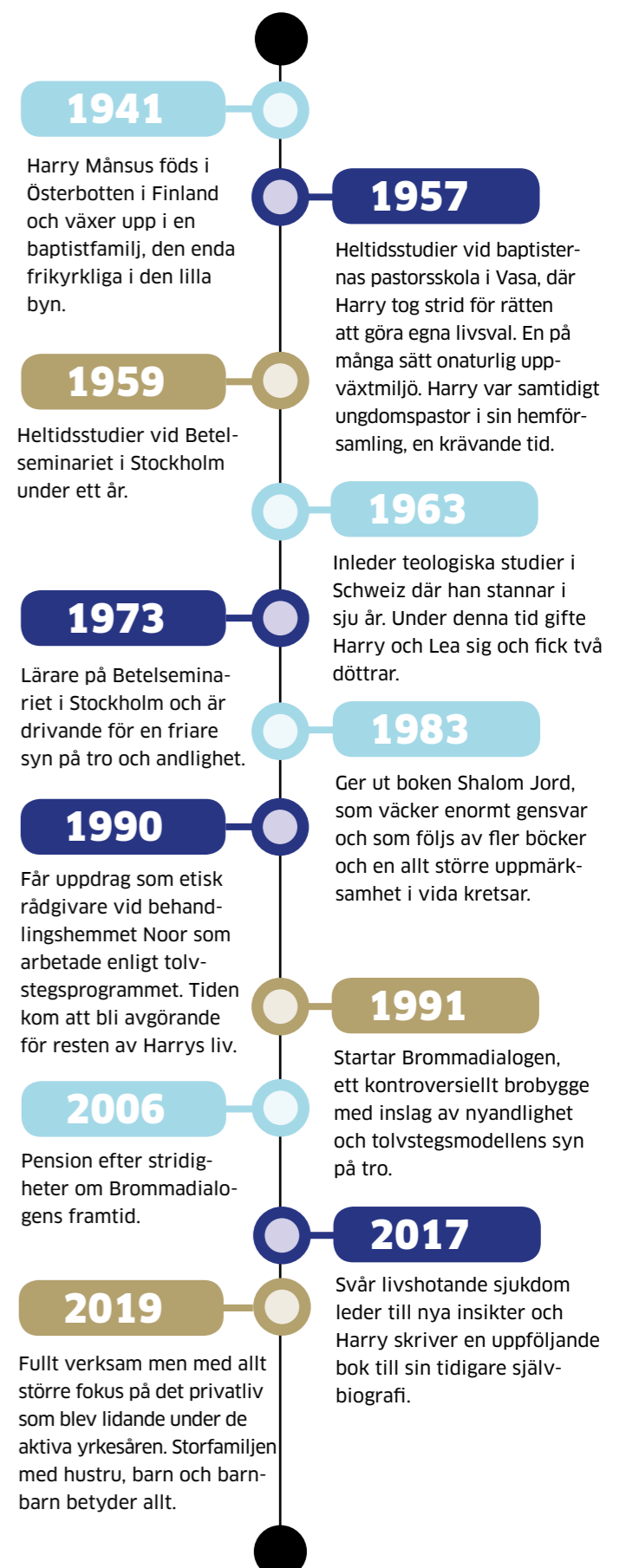
– Ja, det var väldigt mycket ifrågasättande och krisen kulminerade när jag krävde att Betelseminariet också skulle ta in studenter utifrån, exempelvis journalister och socionomer.

Harry Månsus drog det kortaste strået.

– Den mörkaste dagen i mitt liv var den 22 december 1988, när jag tog ner namnskylden på Betelseminariet. Jag visste inte vad jag skulle göra. Mina böcker genererade visserligen möten över hela Norden, men jag såg ingen fortsättning yrkesmässigt.

Den mörkaste dagen blev emellertid gryningen för en ny och avgörande fas i Harrys liv. Han blev erbjuden en tjänst som etisk rådgivare på behandlingshemmet Noor i Knivsta som behandlade missbrukare enligt tolvstegsmodellen. ➤

# Min livslinje



Harry Månsus är en flitig författare. Genom åren har det blivit nio böcker där han utvecklar sin syn på kristendom, andlighet och miljö.

– Vi etiska rådgivare höll föredrag om skuld, skam och sorg, liksom om andlighet. Tolvstegsprogrammet är ju väldigt tydligt med knytning till Gud, utan religion. Vi var de enda i teamet som hade absolut tystnadsplikt, vilket innebar att vi hade en viktig strategisk roll.

Här fick Harry en inblick i hur storstadslivet kan se ut, med kriminalitet och misär, en stor kontrast till Harrys skyddade bakgrund i Österbotten. Han upptäckte att bara genom finnas där på Noor, i mötet som medmänniska, kunde han skapa förändringsvilja och ge livslust. Enskilda samtal var en viktig del i behandlingen.

– Jag kunde känna att människan framför mig hade gått oerhört vilse. Jag har samma människosyn som tolvstegsrörelsen, att det inte finns några hopplösa fall. När människor är ärliga sträcker de ut en hand och ber om hjälp.

Många har vittnat om att de fått en enorm hjälp till förändring av Harry Månsus. Det är något i elden och engagemanget och finlandssvenskan som berör, har han fått höra.

– Det helt avgörande är att jag är där med mitt ansikte. Mitt ansikte utstrålar förhoppningsvis trygghet och lugn. Jag kan ge stöd för ett annat vägval, men jag kan aldrig fördöma.

**A**R 1991 GRUNDADE HARRY MÅNSUS Brommadiologen, som var ett projekt och nätverk för församlingsutveckling i Baptistsamfundets regi och som blev brobygge mellan traditionell tro, tolvstegsandlighet och det som benämndes nyandlighet eller New Age.

Sinnesrogdstjänsterna blev ett begrepp och det hölls otaliga i hela Norden.

Svenska Dagbladet skrev: "Det som Brommadiologen håller på med känns friskt: Att integrera de goda redskapen och kunskaperna, oavsett ursprung, i en kristen strävan att göra världen något bättre."

Men alla var inte lika entusiastiska, tvärtom. Kritikerna menade att Brommadiologens beröringspunkter med nyandlighet inte hörde hemma inom kyrkans ramar. Särskilt inte som Brommadiologen blev intimt sammanflätad med Tolvstegsrörelsen och AA, alltså behandlingsmodellen mot missbruk som också var kontroversiell på grund av dess öppna gudsbild.

Ideologin var egentligen en metod, förkroppsligad i Harry Månsus person: dialog och erfarenhetsutbyte mellan människor med olika teologier och ideologier, ett forum där man kunde mötas, men inte "tillhöra", inte bosätta sig.

Efter 15 år gick Harry Månsus i pension efter år som präglats av olika åsikter om framtiden och han vill helst



inte tala om det som hände. Han vill inte ens skriva om Brommadiologen med hänvisning till att det gör för ont.

Men viljan att göra gott är obruten. Deltagare fortsätter att strömma till föreläsningar och seminarier, liksom till temakonferenser kring livsaskådningsfrågor.

– Men jag reser inte som förr. Jag inser att jag haft inslag av arbetsnarkomani i mitt arbetsliv. Det är lätt att bli förblindad när alla hejar på och tidningarna är fulla av reportage om ens verksamhet.

Den som läser Harrys hemsida inser att engagemanget för den utsatta människan är obrutet och att han inte bara är en inspiratör i periferin utan ofta själva navet i många arrangemang kring livsaskådningsfrågor.

Snart fyller han 80 och är fylld av ödmjukhet efter att för några år sedan varit ytterst nära döden i livshotande sjukdom.

Det gäller att ta vara på den tid som finns.

– När man bara har lite krut kvar måste man sikta bättre. ✘

Harry Månsus senaste bok heter **Guds verkstad är större** och kom som e-bok 2018.



#### Guds verkstad

Boken är en självbiografi och Harry Månsus beskriver den som sitt testamente, en andlig nutidsgeografi och verktygslåda till en ny generation som vill göra en insats för sinnesro, recovery och planetens helande.

Läs boken gratis på [www.djupareliv.se](http://www.djupareliv.se)



TEMA:  
RÖRLIGA  
& SMIDIGA  
LEDER

## Illonas leder började krångla på Mexicoresan Så blev jag av med mina ömma leder

75-åriga Illona Dalkvist är en aktiv pensionär som älskar sång, musik och resor. Förra året upplevde hon svårigheter med sina knän under en semester till Mexiko. Hon sökte hjälp och hittade naturprodukten Movizin Complex.

När Illona öppnar dörren är det en "ung tjej" med ett stort leende som man träffar. Hon är mycket livsglad, ungdomlig och pratsam. Hon kilar smidigt runt i huset och serverar kaffe med en jättegod hembakad kaka.

Om man inte visste det skulle man aldrig kunna tro

att hon har haft svårigheter med sina ben.

#### OBEHAG I KNÄNA

– I början av förra året fick jag obehag i mina knän under en familjesemester till Mexiko och jag fick transporterats runt under det mesta av resan. När vi åkte

iväg på dagsutflykter var jag tvungen att stanna kvar i bussen medan alla andra gick på vandring, berättar Illona med ett besviken uttryck i ansiktet.

– Det kändes otroligt begränsande och jag var så ledsen över att jag inte orkade.

#### EN LÖSNING

Tillbaka efter resan berättade Illona om den dåliga upplevelsen för sina vänner.

– En av dem kände igen situationen och gav mig en ask Movizin Complex med extrakt från ingefära, nypon och boswellia som kan bidra till bra leder. Jag började direkt och när asken nästan var tom beställde jag själv en ny hos Wellvita.

– Efter några veckor mädde jag bättre än på väldigt länge. Sedan dess har jag fortsatt att ta Movizin och jag kommer inte att sluta! Absolut inte, säger Illona med eftertryck.

Illona har fått en ny tro på tillvaron. Hon vill resa och leva ett aktivt liv igen.

– Mitt liv har tagit en underbar vändning nu när jag känner mig pigg och kan vara med överallt, säger Illona med ett strålande leende.

## Hjälp dina leder

Ledbrosk slits naturligt med åldern, men vissa växtämnen har visat sig kunna hjälpa till smidiga och rörliga leder.

Människokroppen är utformad för att användas. Helst hela livet. Men när muskler och kondition underhålls genom ett aktivt liv så kan samma aktiviteter också innebära att våra leder helt naturligt blir lite slitna.

Det händer i stort sett för alla. Även upprepade rörelser och tunga lyft eller ett långvarigt stillasittande kan på sikt slita på det mjuka brosket som finns i kroppens många leder. Det är inte ovanligt att det med åldern

uppstår en naturlig stelhet i knän, höfter, fingrar, axlar, rygg och nacke.

**Movizins** innehåll av den skräddarsydda trippeln från tre aktiva plantextrakt: Ingefära, nypon och boswellia bidrar till att upprätthålla ledernas rörlighet, styrka och funktion. Växtämnena tas upp i din kropp och verkar precis där de behövs.

PROVA FÖR HALVA PRISET

Just nu från:

**149:-**

180 tabletter

Ingen bindningstid eller förskottsbetalning!

**RING:**

**0223 50 03 50**

Mån-fre 8:00-16:00

**ONLINE:**

**www.wellvita.se**

Bosatt i Finland?

Ring: 09 615 00 516

**wellvita** Kanalstråket 1  
433 76 Jönsared

Det är viktigt med en allsidig och balanserad kost och en hälsosam livsstil

